

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Şanlıurfa'da, kayıp olarak aranan 12 yaşındaki Abdülbaki Dakak'ın cansız bedeninin Eyyubiye ilçesinin Beşat mahallesinde bulunan metruk yapıda bulunduğu haberi 14 Haziran 2023 tarihinde basına yansımıştır. Ceylanpınar ilçesinde ikamet eden Abdülbaki Dakak'ın, evinden 85 kilometre uzaklıktaki Beşat Mahallesi'nde bulunan Menzil mensuplarının kurduğu Semerkand Vakfı'na ait medresede eğitim gördüğü, bir yıl içinde 2 defa kaçarak evine gittiği, burada eğitim almak istemediğini belirttiği, 29 Eylül 2018 tarihinde açılan söz konusu yapının “medrese, Kur'an kursu, taziye evi ve çok amaçlı salon” olarak lanse edildiği, daha sonra Menzil tarikatına devredildiği, Diyanet'e bağlı olmayan fahri imamlar tarafından burada eğitim verildiği açıklanmıştır. Abdülbaki Dakak'ın ölümü, Kuran kurslarında çocukların yaşadıkları hak ihlallerini bir kez daha gündeme getirmiştir.

30 Nisan 2013 tarihinde yürürlüğe giren 6460 sayılı Kanun'un ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun “Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Yukarıdaki fıkrada gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir” hükmünü taşıyan 263'üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. Böylelikle, dini vakıflara, cemaatlara, tarikatlara; derneklere, yönetmeliklere aykırı, apartman katı, bodrum katı gibi fiziksel koşulları eğitim ve öğretime uygun olmayan alanlarda, denetimsiz, kayıt dışı, hiçbir yeterliliği olmayan öğreticiler tarafından dini eğitim verilmesinin önünü açmıştır. Şanlıurfa, Yalova, Adana, Elâzığ, Antalya, Erzurum, Muş, İstanbul'da yaşanan örneklerde olduğu gibi bu kaçak ya da Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı yurtlarda, çocuklara yönelik istismar ve şiddet iddiaları sıklıkla gündeme gelmeye başlamıştır.

Demokratik kitle örgütleri; bu kursların, Anayasanın 24.maddesinde belirtilen, “Din ve ahlâk eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır” ilkesine, Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne ve Avrupa Konseyi Lanzarote Sözleşmesi'ne aykırılık teşkil ettiğini belirtmektedir. 2002'de Türkiye'deki toplam sayıları 3

bin 699 olan Kuran kurslarının sayısı 2021’de 19 bin 503’e yükselmiştir. Diyanet’in verilerine göre, bu kursların sadece 4 bini Diyanet’e aittir. Bu kurslarda yaz aylarında yatılı öğrenci sayısının 5 kat arttığı da bilinmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Diyanet İşleri Başkanlığı Kur’an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönergesi’nde yer alan “vakıf ve dernekler de dâhil olmak üzere, Başkanlık dışında hiçbir gerçek veya tüzel kişi tarafından Kuran kursu açılmaz” maddesine rağmen neden cemaatler, vakıflar ve dernekler tarafından binlerce Kuran kursu açılmaktadır?
- 2- Medreselerin, Kuran kursu yapılarak yasallaştırıldığı, bu medreselerde denetimsiz bir şekilde dini eğitim verildiği ve bu durumun Anayasanın 24.maddesinde belirtilen, “Din ve ahlâk eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır.” ilkesine aykırılık teşkil ettiği iddialarına karşı açıklamanız nedir?
- 3- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında imzalanan "4-6 Yaş Kuran Kursu Desteği Programı" protokolü kapsamında 2023 yılı yaz dönemi için kaç öğrencinin kaydı yapılmıştır? Bu çocukların beslenme, temizlik ve eğitimlerine yönelik materyallerin temini için Diyanet İşleri Başkanlığına ne kadar nakdi destek sağlanacaktır?
- 4- 2022 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı’na bağlı kaç Kuran kursu açılmıştır? Bunların kaç yatılıdır? Bu kurslarda eğitim alan çocukların yaş grubuna göre dağılımı nasıldır?
- 5- 2022 yılında çeşitli cemaatler, dernekler ve vakıflara ait kaç Kuran kursu açılmıştır? Buraların kaç yatılıdır? Bu kurslarda eğitim alan çocukların yaş grubuna göre dağılımı nasıldır?
- 6- Cemaatlerin, derneklerin ve vakıfların Kuran kurslarının müfredatları hakkında kamuoyuna bilgi verilecek midir? Bu kurslarda Diyanetin resmi kurs müfredatı uygulanmakta mıdır?
- 7- Diyanet İşleri Başkanlığı’nda Kuran kurslarını denetlemekle görevli kaç müfettiş görev yapmaktadır? Müfettişlerin sayısı etkin denetim yapılabilmesi için yeterli midir?
- 8- Devletin resmi politikası olarak bu kurslarda denetimlerin etkin yapılmadığı, bu yüzden burada eğitim alan çocukların ağır hak ihlalleri yaşadıkları iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 9- 2022 yılında ve 2023 yılı ilk 6 ayında, cemaatlere, derneklere, vakıflara ait kaç Kuran kursu denetlenmiştir? Denetim bulguları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

10- Kuran kurslarında pedagojik formasyonu olmayan öğreticilerin  ğitim vermeleri engellenecek midir? Bu  ğreticilerin, çocukların üzerinde telafisi olmayan zararlar bıraktıkları iddialarına ilişkin araştırmanız olacak mıdır?

11- Son beş yılda, yönetmeliklere aykırı binalarda  ğitim veren,  ğitim ve  ğretim verme yeterliliği bulunmayan öğreticilerin görev yaptığı kaç Kuran kursu kapatılmıştır? Varsa bu kurslar hangi illerde dir?

12- Yasal statüsü olmayan Kuran kurslarının mali durumları, bu kurslara yapılan finansal destekler, teşvikler, yardımlar incelenmekte / denetlenmekte midir? Bulgular kamuoyu ile paylaşılabilecek mıdır?

13- Resmi verilere göre; Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ve cemaatlerin, vakıfların, derneklerin açtığı Kuran Kurslarının kaçında istismar, şiddet, kötü muamele iddiası için soruşturma açılmıştır?

14-5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun yürürlükten kaldırılan "Kanuna aykırı olarak  ğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Yukarıdaki fıkrada gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir" hükmünün tekrar yürürlüğe girmesi ve bu maddedeki cezaların arttırılması için çalışmalarınız olacak mıdır?

15- Çocuklarını cemaatlerin, vakıfların, derneklerin Kuran kursuna gönderen ailelerin sosyal, ekonomik ve kültürel durumları üzerine yapılmış araştırmanız var mıdır? Varsa kamuoyu ile paylaşılabilecek mıdır?